

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 47/2019, referent a l'Institut Català de la Salut

Antecedents

1. En data 19/02/2019, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava denúncia contra l'Institut Català de la Salut (ICS), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal.

En concret, la persona denunciant, que presta serveis com personal administratiu en un centre de l'ICS, exposava el següent:

- a. Que al mes de maig de 2017 havia formulat una queixa davant del Síndic de Greuges exposant que el personal encarregat de programar les visites dels/de les pacients a través del programari SAP-Argos -programari que seria únic i compartit per a tots els centres de l'ICS a Girona i de l'Institut d'Assistència Sanitària (IAS)- podia accedir a la dada relativa al diagnòstic. La persona denunciant indicava que les persones encarregades de programar les visites són persones que, com ella, poden no tenir un perfil sanitari, és dir, que són persones amb un perfil d'administratiu i, inclús de zelador/a, raó per la qual considerava del tot desproporcionat que aquest personal accedís a aquest tipus d'informació.
- b. Que el Síndic de Greuges havia iniciat expedient (...) en relació amb la seva queixa. Que en ofici d'11/10/2018, aquesta institució va posar en el seu coneixement que, a resultes de les seves actuacions, el Departament de Salut li havia facilitat *"una còpia del disseny funcional a aplicar per anonimitzar dins del sistema els diagnòstics dels de diferents punts, a nivell d'episodi com el de l'ordre clínica, de manera que no es visualitzaran en el descriptiu per als usuaris que no siguin facultatius, ni personal d'infermeria"*, de manera que confiava que amb aquesta mesura *"el camp diagnòstic no sigui accessible per al personal no assistencial"*.
- c. Que al mes de febrer de 2019, quan es programava una visita, encara continuava sent visible el camp diagnòstic per part del personal no assistencial.

La persona denunciant, junt amb el seu escrit, aportava, entre d'altra, la següent documentació:

- Còpia de queixa formulada davant el Síndic de Greuges al mes de maig de 2017.
- Còpia de l'ofici del Síndic de Greuges d'11/10/2018, dirigit a la persona aquí denunciant, al qual s'ha fet menció a l'apartat b) precedent.
- Còpia d'un correu electrònic de 05/11/2018 remès per la Cap d'Admissions de l'ICS a diverses persones, en el qual s'informa que *"aquesta setmana es deixaran de veure els diagnòstics a les ordres clíniques"*.
- Diverses impressions de pantalla del programari SAP-Argos -a les quals havia accedit la persona denunciant com a personal amb perfil administratiu de l'ICS- en què es visualitza el camp diagnòstic d'una persona a qui se l'havia programat una visita.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 53/2019), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que en poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants que hi concorrien.

3. En aquesta fase d'informació, en data 27/03/2019 es va requerir l'ICS perquè informés sobre les següents qüestions:

- Confirmés si el programari SAP-Argos utilitzat per l'ICS a Girona és compartit amb l'IAS, de manera que, tant el personal amb perfil administratiu o zelador/a adscrit a l'ICS, com l'adscrit a l'IAS, pot accedir al camp diagnòstic dels/de les pacients de qualsevol de les dues entitats.
- Indiqués les raons per les quals en la data del requeriment no s'ha implementat cap mesura destinada a evitar que el personal no assistencial (administratiu o zelador/a) tingui accés, a través del programari SAP-Argos, al diagnòstic dels/de les pacients.

4. En data 11/04/2019, l'ICS va respondre el requeriment esmentat a través d'escrit en què exposava el següent:

- Que, efectivament, el programari SAP-Argos utilitzat per l'ICS a Girona és compartit amb l'IAS, de manera que, tant el personal amb perfil administratiu o zelador/a adscrit a l'ICS, com l'adscrit a l'IAS, pot accedir al camp diagnòstic dels/de les pacients de qualsevol de les dues entitats
- *Que "els administratius no tinguin accés a la informació dels diagnòstics està desenvolupat a nivell de SAP-ARGOS i comporta un canvi estructural. El següent pas és la seva implantació, en la qual s'ha de valorar l'impacte assistencial que això comporta. En aquest moments, l'ICS es troba recollint tots els rols dels professionals que no veurien i que sí veurien la informació. Un cop efectuat aquest cribatge, es farà la implantació del canvi estructural sobre aquests professionals. Que el calendari planificat per aquestes actuacions està previst entre abril i maig de 2019".*

5. En data 11/06/2019 es va requerir novament l'ICS per tal que informés del següent:

- Indiqués si en la data del requeriment el personal amb perfil administratiu o zelador/a adscrit a l'ICS, i a l'IAS, pot accedir al camp diagnòstic dels/de les pacients de qualsevol de les dues entitats mitjançant el programari SAP-ARGOS.
- En cas de respondre negativament a l'anterior pregunta, ho acredités documentalment.

Atès que l'ICS no va atendre aquest requeriment, es reiterà el mateix en data 03/07/2019.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

6. En data 11/07/2019 l'ICS va donar resposta a aquest segon requeriment, i informava del següent.

- Que *“el personal amb perfil administratiu o zelador/a adscrit a l'ICS pot accedir al camp diagnòstic dels pacients de qualsevol de les dues entitats mitjançant el programari SAP-ARGOS”*.
- Que *“s'està modificant el sistema informàtic per tal de complir amb el que se'ls demana. En aquests moments, l'evolució de SAP Argos que permetrà ocultar la informació de diagnòstics al personal no sanitari ja està fet. Per implementar-lo i posar-lo en marxa ha d'anar acompanyat de la definició d'un nou rol d'administratiu. A SAP Argos hi estan treballant i tenen previst que durant aquest mes es pugui posar en marxa, per tal que es compleixi el que es demana a l'ICS”*.

7. En data 19/07/2019, l'ICS va informar a aquesta Autoritat que havien *“definit i estan en producció la creació d'un nou rol d'usuari i les modificacions necessàries al programa SAP-Argos perquè al personal no sanitari que, per la seva feina no ha de veure diagnòstics, se li assigni (i ja han començat a fer) aquest nou rol que impedeix la visualització del diagnòstic”*. L'ICS aportava diversa documentació per tal d'acreditar aquest extrem.

8. En data 29/11/2019, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra l'ICS per una presumpta infracció prevista a l'article 83.4.a), en relació a l'article 25.2; ambdós del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27/4, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD).

Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 12/12/2019.

9. A l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de 10 dies hàbils, comptadors a partir de l'endemà de la notificació, per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per defensar els seus interessos.

10. En data 07/01/2020 l'ICS va presentar un escrit davant l'Autoritat mitjançant el qual no es formulaven al·legacions a l'acord d'iniciació, sinó que es limitava a detallar les actuacions que havien dut a terme per tal d'evitar en el futur fets com els que van propiciar l'inici d'aquest procediment sancionador. En concret, l'ICS informava haver implementat les següents mesures (que acreditava mitjançant l'aportació de diverses impressions de pantalla de l'aplicatiu SAP Argos):

- Que *“en data 2/10/2019 es va crear un nou rol per al personal no sanitari, que dit perfil no presenta el diagnòstic a les pantalles on tenen accés”*
- Que *“amb aquest evolució de SAP Argos s'anonimitzen els diagnòstics als grups d'usuaris que no siguin facultatius o personal d'infermeria”*.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

11. En data 09/03/2020, la instructora d'aquest procediment va formular una proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades amonestés l'ICS com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.4.a), en relació amb l'article 25.2; ambdós de l'RGPD.

Aquesta proposta de resolució es va notificar en data 11/03/2020 i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.

12. Aquest termini -tot i la suspensió de terminis administratius prevista pel Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19; suspensió que fou aixecada en data 01/06/2020 d'acord amb l'article 9 del Reial decret 537/2020, de 22 de maig -, s'ha superat amb escreix i no s'han presentat al·legacions,

Fets provats

Del conjunt de les actuacions practicades en aquest procediment, es consideren acreditats els fets que es detallen a continuació.

L'Institut Català de la Salut no tenia implementada una mesura de seguretat que impedisís que personal no sanitari (personal administratiu i zeladors/es), a través de l'aplicatiu SAP-Argos (de gestió d'històries clíniques), pogués accedir a la dada "diagnòstic" dels/de les pacients, quan l'accés a la dita dada no seria necessària per exercir les funcions que tenen encomanades. Aquesta situació, admesa pel mateix ICS, es va mantenir almenys fins el 02/10/2019, data en la qual, segons ha informat la dita entitat, es va crear un nou rol per al personal no sanitari de manera que no es mostra el camp "diagnòstic" a les pantalles a les quals hi tenen accés.

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC, i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. L'entitat imputada no ha formulat al·legacions a la proposta de resolució. Tampoc les va formular davant l'acord d'iniciació, ja que, tal com en recull a l'antecedent 10è, en el seu escrit de 07/01/2020 l'ICS es limitava a detallar les actuacions que havien dut a terme per tal d'evitar en el futur fets com els que havien propiciat l'inici d'aquest procediment sancionador.

3. En relació amb els fets descrits a l'apartat de fets provats, cal acudir a l'article 25.2 de l'RGPD, que preveu el següent:

“El responsable del tratamiento aplicará las medidas técnicas y organizativas apropiadas con miras a garantizar que, por defecto, solo sean objeto de tratamiento los datos personales que sean necesarios para cada uno de los fines específicos del tratamiento. Esta obligación se aplicará a la cantidad de datos personales recogidos, a la extensión de su tratamiento, a su plazo de conservación y a su accesibilidad. Tales medidas garantizarán en particular que, por defecto, los datos personales no sean accesibles, sin la intervención de la persona, a un número indeterminado de personas físicas”.

Tal com indicava la persona instructora, durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit a l'apartat de fets provats, que es considera constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.4.a) de l'RGPD, que tipifica com a tal la vulneració “*de las obligaciones del responsable y del encargado a tenor de los artículos (...) 25 a 39 (...)*” de l'RGPD.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció greu a l'article 73.e) de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), en la forma següent:

“La falta d'adopció de les mesures tècniques i organitzatives apropiades per garantir que, per defecte, només es tracten les dades personals necessàries per a cadascuna de les finalitats específiques del tractament, de conformitat amb el que exigeix l'article 25.2 del Reglament (UE) 2016/679”.

4. L'article 77.2 de l'LOPDGDD disposa que, en el cas d'infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l'apartat 1r del dit precepte, l'autoritat de protecció de dades competent:

“(...) ha de dictar una resolució que les sancioni amb una amonestació. La resolució ha d'establir així mateix les mesures que escaigui adoptar perquè cessi la conducta o es corregeixin els efectes de la infracció que s'hagi comès. La resolució s'ha de notificar al responsable o encarregat del tractament, a l'òrgan del qual depengui jeràrquicament, si s'escau, i als afectats que tinguin la condició d'interessat, si s'escau.”

En termes similars a l'LOPDGDD, l'article 21.2 de la Llei 32/2010, determina el següent:

“2. En el cas d'infraccions comeses amb relació a fixers de titularitat pública, el director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes.(...)”.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

En el cas que aquí ens ocupa, d'acord amb l'exposat per la instructora a la proposta de resolució, aquesta Autoritat estima que no resulta necessari requerir l'ICS l'adopció de cap mesura correctora ja que, tal com s'ha avançat, aquesta entitat ha informat haver dut a terme diverses actuacions per tal d'evitar que determinades categories de personal puguin accedir a dades de salut de les persones usuàries que no són necessàries per desenvolupar les funcions que tenen atribuïdes.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Amonestar l'Institut Català de la Salut com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.4.a), en relació amb l'article 25.2; ambdós de l'RGPD.

No cal requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 4t.

2. Notificar aquesta resolució a l'Institut Català de la Salut.

3. Comunicar la resolució que es dicti al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 77.5 de l'LOPDGDD.

4. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,